Prof. dr hab. inż. Jan Skalik

Uniwersytet Zielonogórski

Wrocław 07.08.2019

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr Małgorzaty Kotlińskiej pt „ **Współczesne metody zarządzania projektem filmowym"** przygotowanej pod kierunkiem prof. UŁ , dr hab. Bogusława Kaczmarka.

1.Ocena zasadności podjęcia tematu rozprawy

Od lat 90 –tych XX wieku zauważa się wzrost znaczenia przedsięwzięć niepowtarzalnych w działalności większości organizacji . Określa się je mianem projektów czyli przedsięwzięć mających wspólną cechę : stanowią projekcję idei i działań w nowym przedsięwzięciu , której realizacji towarzyszy ryzyko i niepewność. Początkowo projekty były traktowane jako forma działalności dodatkowej , ale z czasem stały się kluczowym elementem działalności organizacji , które musiały poszukiwać równowagi między działalnością powtarzalną , eksploatacyjną i niepowtarzalną , eksploracyjną. Zjawisko to występowało i występuje zwłaszcza w organizacjach przemysłowych. Są jednak formy aktywności organizacji , których treść jest wypełniona głównie przez realizację niepowtarzalnych przedsięwzięć. Do nich należy zaliczyć organizacje zajmujące się projektami naukowymi i artystycznymi. W grupie projektów artystycznych znajdują się projekty filmowe , których finalnym rezultatem jest film. Jego powstanie wiąże się z koniecznością realizacji złożonych procesów , którym towarzyszą różnorodne ryzyka. Duży stopień unikatowości projektów filmowych oraz bardzo dynamiczny charakter otoczenia w którym funkcjonują producenci filmowi , powoduje , że klasyczne metody zarządzania złożonymi przedsięwzięciami w tym sektorze nie zapewniają sukcesu. Nie uwzględniają one również specyfiki tych projektów , która polega na znacznej niepewności jakości produktu filmowego jak i powiązaniu ekonomicznych oraz artystycznych celów we wszystkich fazach ich powstawania. Stąd też poszukiwanie nowych możliwości metodycznego wsparcia procesów zarządzania projektami filmowymi , którego wyniki zostały zaprezentowane w recenzowanej pracy , należy uznać za niezwykle cenne nie tylko dla praktyki , ale również wzbogacenia teorii zarządzania przedsięwzięciami o dużym stopniu niepowtarzalności z którymi mamy do czynienia w branżach kreatywnych. W literaturze przedmiotu jest niewiele prac , których treść odnosi się do zarządzania projektem filmowym , a zwłaszcza do kwestii metodycznych związanych z tym procesem. Nieliczne publikacje z tego zakresu

dotyczą głównie tradycyjnych metodyk zarządzania , których natura nie uwzględnia współczesnych wymogów dynamicznego rynku filmowego. Stąd też podjęcie przez Autorkę rozprawy ambitnej inicjatywy określenia możliwości zastosowania zwinnych metod w zarządzaniu projektem filmowym , należy uznać za niezwykle cenne i w dużym stopniu pionierskie przedsięwzięcie badawcze.

2. Przyjęte hipotezy badawcze i cele rozprawy

Sformułowany we wstępie cel główny rozprawy ma konkretny , wręcz aplikacyjny charakter i sprowadza się do „ określenia możliwości wdrożenia zwinnych metodyk zarządzania projektem w projektach filmowych". Treść tak sformułowanego celu została powiązana z tezą , że wykorzystanie zwinnych metodyk w zarządzaniu projektem umożliwia uzyskanie szeregu korzyści wynikających z zachowania integralności projektu , jego zakresu ,czasu, kosztów, jakości, zasobów ludzkich, komunikacji, ryzyka, zaopatrzenia oraz interesariuszy. Autorka rozprawy nie wyodrębniła jednak szczegółowych celów rozprawy . Ich sformułowanie umożliwiłoby rozwinięcie dość ogólnej formuły celu głównego pracy , tym bardziej , że w metodycznym obszarze zaprezentowanych rozważań zawarte są autorskie propozycje zarysu koncepcji zarządzania projektem filmowym , a w obszarze praktycznym modelowe ujęcie czynników warunkujących sukces procesu wdrażania zwinnych metod zarzadzania w tego rodzaju projektach. Sformułowane we wstępie szczegółowe hipotezy badawcze , których treść w sposób konsekwentny koresponduje z przyjętym celem rozprawy oraz wyodrębnionymi przez Doktorantkę obszarami prowadzonych dociekań , należy uznać za trafne i merytorycznie poprawne. Umożliwiło to utrzymanie prawidłowego toku badawczego , w którym zostały trafnie dobrane i zastosowane metody w postaci badań ankietowych , etnograficznych i analizy przypadków. Wyniki tych badań umożliwiły obiektywną weryfikację postawionych hipotez i sformułowanie kluczowych warunków powodzenia procesu wdrażania zwinnych metod zarządzania projektem w branży filmowej.

3.Zakres i struktura pracy- elementy oceny merytorycznej , ważniejsze uwagi szczegółowe

Praca liczy 244 strony. Składa się ze wstępu ,czterech rozdziałów , podsumowania , bibliografii oraz spisów tabel , rysunków , wykresów i załączników. Ponieważ rozprawa ma charakter teoretyczno-empiryczny jej dwa pierwsze rozdziały tworzą teoretyczno-metodyczne podstawy zaprezentowanych w niej rozważań , natomiast dwa

pozostałe zawierają opis zastosowanej metodyki badań empirycznych i analizę uzyskanych dzięki nim wyników oraz prezentację koncepcji wdrożenia zwinnych metod zarządzania projektem filmowym. Konstrukcja pracy jest przejrzysta , logiczna i konsekwentnie dostosowana do oczekiwań badawczych Doktorantki . Treść poszczególnych rozdziałów jest merytorycznie spójna i dobrze ustrukturalizowana. W pracy wykorzystana została obszerna literatura przedmiotu , obejmująca 88 pozycji książkowych i 94 artykuły. Większość wykorzystanej literatury (97 pozycji) została opublikowana głównie w języku angielskim. W pracy wykorzystano również 9 źródeł internetowych. Tekst rozprawy został zilustrowany 25 wykresami , 28 rysunkami i 27 tabelami. Poniżej przedstawiam bardziej szczegółową prezentację zawartości wstępu i poszczególnych rozdziałów , koncentrując się głównie na ich ocenie z punktu widzenia wzajemnej spójności oraz podporządkowania rozważań przyjętym celom i tezom badawczym.

We wstępie rozprawy przedstawiona została jej geneza , cel , główna teza rozważań , szczegółowe hipotezy badawcze oraz obszary problemowe objęte badaniami. Treść wstępu rozprawy ma charakter przekonywującej argumentacji , która uzasadnia eksplorację w stosunkowo mało rozpoznanym obszarze twórczych poszukiwań jakim jest zarządzanie projektami filmowymi.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym **„Zarządzanie projektem filmowym w ujęciu tradycyjnym"** zawarte zostały rozważania dotyczące istoty zarządzania projektami w sensie ogólnym oraz odnoszące się do charakterystyki projektu filmowego. Autorka rozprawy opisując treść zarządzania projektami w sensie ogólnym wykazała się rozległą wiedzą w zakresie treści i specyfiki tego procesu , możliwości metodycznych jego wsparcia przez wykorzystanie metodyki PMBOK. Przedstawiła strukturę procesu zarządzania projektem w ujęciu klasycznym . Odniosła się do specyfiki zarządzania projektem filmowym , która wynika z jego odmienności w stosunku do przedsięwzięć niepowtarzalnych realizowanych w innych branżach. Odmienność ta została trafnie zidentyfikowana , a jej wyróżniki określone w sposób niebudzący zastrzeżeń mogą być traktowane jako normatywne odniesienia , których respektowanie w zarządzaniu produkcją filmową może zapewnić jej sukces. Wyrazem rzetelności badawczej Autorki rozprawy jest przedstawienie w tym rozdziale mechanizmów oddziaływania powiązań celów ekonomicznych i artystycznych w projekcie filmowym na jego jakość i zakres. Duże znaczenia dla określenia specyfiki zarządzania projektami filmowymi mają zawarte w tym rozdziale rozważania poświęcone niepewności jakości produktów uzyskiwanych w wyniku ich realizacji oraz potraktowanie wysokich kompetencji zespołu projektowego jako kluczowego czynnika ograniczającego ryzyko niepowodzenia projektu. Podobne odczucia recenzenta dotyczą potraktowania przez Doktorantkę specyfiki zespołów filmowych , tkwiącej w ich hermetyczności , silnych więzach wewnętrznych i kulturowej kompilacji , jako czynników sukcesu zarządzania projektem filmowym. Środowisko w którym zachodzi proces zarządzania projektem filmowym jest kształtowane w dużej mierze przez producentów filmu , którzy kojarząc dość odległe funkcje; kreatywną i komercyjną , przezwyciężając niespodziewane kryzysy i delegując swoje uprawnienia

kontrolne , dąży do zapewnienia oczekiwanej skuteczności złożonego procesu tworzenia filmu. Autorka rozprawy w sposób zręczny i wręcz finezyjny ukazuje , że realizowane przez producenta filmu działania zarządcze mają postać prawdziwej sztuki. Treść pierwszego rozdziału ma wielowątkowy charakter , wprowadzający czytelnika w złożone środowisko tworzenia dzieł filmowych , w którym zderzenie logiki ekonomicznej i logiki artystycznej prowadzi do wewnętrznych napięć i konfliktów. Osiągnięcie kompromisu w tych warunkach stymuluje poszukiwanie i wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz metod zarządzania sprzyjających rozwojowi kreatywności i twórczości. Ważną rolę w tym procesie odgrywają struktury organizacyjne . Autorka rozprawy dokonuje wyczerpującej analizy tych struktur wskazując na potrzebę elastycznego podejścia do ich wyboru. Dostrzega walory struktur organicznych w zapewnieniu większej skuteczności zarządzania projektem filmowym. Specyfika realizacji projektu filmowego tkwi również w strukturze procesów zachodzących w poszczególnych fazach produkcji filmu. Wyczerpujące przedstawienie ich treści i przebiegu ujawnia dużą złożoność i unikalność wspomnianych faz i wskazuje na konieczność selektywnego podejścia do wyboru metod wspierających zarządzanie projektem filmowym. Niezbędnym dopełnieniem analizy środowiska projektu filmowego jest przedstawienie problematyki zarządzania ryzykiem , które z dużym natężeniem występuje w procesie realizacji filmu. Autorka rozprawy nie tylko identyfikuje przyczyny i typowe rodzaje ryzyka w produkcji filmowej , ale również przedstawia modelową propozycję struktury procesu zarządzania tym zjawiskiem , które ma istotny wpływ na dobór metod zarządzania ograniczających zakres i negatywne skutki jego występowania. Treść pierwszego rozdziału jest właściwym tłem dla dalszych rozważań , których celem jest określenie możliwości wdrożenia zwinnych metod zarządzania projektami filmowymi. Moja ogólna ocena tego rozdziału jest pozytywna. Zauważone w nim uchybienia mają głównie charakter formalny. Mam zastrzeżenia do treści rys.7 (s.7). Zostały na nim przedstawione podstawowe sfery działalności w kinematografii obejmujące : preprodukcję, produkcję , dystrybucję i rozpowszechnianie. Uważam , że między tymi sferami występują powiązania sekwencyjne , które należałoby uwzględnić w rysunku przez połączenie strzałkami prostokątów przedstawiających te sfery. Nie uważam również za konieczne równoczesne używanie w nazwie rysunku dwóch pojęć; rysunek i schemat. Niejasne są wywody zawarte na s.61 , dotyczące finansowania filmu , treści jego fabuły i regulacji praw autorskich , przedstawione w kontekście powodzenia projektu filmowego. W treści rozdziału są nieliczne uchybienia stylistyczne (s.35, s40, s.45 , s.46).

Naturalną konsekwencją sformułowanego we wstępie celu rozprawy jest przedstawienie w jej treści teoretycznych podstaw wdrożenia zwinnych metod zarządzania projektem filmowym . Podstawy te w sposób merytorycznie poprawny zostały zaprezentowane w drugim rozdziale rozprawy zatytułowanym **„ Teoretyczne ujęcie wdrożenia zwinnych metodyk zarządzania projektem w branży filmowej".** W treści tego rozdziału Doktorantka na podstawie rozległych badań literaturowych przedstawiła genezę i rozwój zwinnego podejścia do zarządzania projektami. Dokonała szczegółowej analizy poszczególnych metodyk związanych z nim związanych. Ujawniła również przyczyny jego

ekspansji , których należy upatrywać w elastyczności podejmowanych działań , lepszym dostosowaniu produktu do potrzeb klienta projektu. Zawarty w tym rozdziale przegląd zwinnych metodyk zarządzania projektami został uzupełniony analizą porównawczą ich treści , co zwiększa walory aplikacyjne rezultatów zaprezentowanych rozważań. Podobne znaczenie mają wskazania Autorki pracy dotyczące organizacyjnych warunków przechodzenia z rozwiązań tradycyjnych na zwinne. Jej troska o zapewnienie bardziej efektywnej realizacji projektów filmowych wyraża się w dążeniu do identyfikacji czynników , które tę efektywność obniżają. Zostały one trafnie zlokalizowane w trzech obszarach: produkcyjnym , twórczym i promocyjnym , a ich występowanie zostało potwierdzone wynikami badań pilotażowych i pogłębionych. Dowiodły one , że stosowanie kaskadowego systemu zarządzania projektem filmowym , w którym kolejne etapy przedsięwzięcia w postaci ; preprodukcji , produkcji , postprodukcji są sekwencyjnie inicjowane , planowane , realizowane i zamykane , nie daje gwarancji wysokiej efektywności realizacji projektu. Jak dowiodły wyniki przeprowadzonych badań przyczyny tego zjawiska tkwią w sferach organizacji pracy , zarządzania finansami oraz zarządzania personelem. Cennym efektem przeprowadzonych badań empirycznych wśród producentów , właścicieli studiów filmowych oraz pracowników pionów produkcyjnych , było zdobycie wiedzy na temat znajomości i możliwości wdrożenia zwinnych metod zarządzania projektem oraz spodziewanych korzyści z tym związanych. W przedstawionej na stronie 90 relacji z wyników badań pilotażowych jest mowa o braku spójności w definiowaniu pojęcia sukcesu filmu jako przyczynie braku efektywności zarządzania projektem filmowym. Wywody dotyczące tego zagadnienia są niejasne i prowokują do postawienia pytania , czy sposób definiowania sukcesu filmu może być traktowany jako czynnik efektywności jego produkcji? Ogromną zasługą Doktorantki jest wskazanie w tej części rozprawy problemów realizacji projektu filmowego , które mogłyby być rozwiązane przez wykorzystanie zwinnych metodyk zarządzania. Rozważania zawarte w drugim rozdziale recenzowanej pracy stanowią dobry punkt wyjścia do podjęcia rozległych badań empirycznych nad określeniem możliwości wdrożenia metodyk *Agile* w projektach filmowych. Ich wyniki zostały w sposób obszerny i komunikatywny przedstawione w trzecim rozdziale rozprawy zatytułowanym **„Ocena możliwości wdrożenia zwinnych metodyk zarządzania projektami w projekcie filmowym w świetle wyników badań własnych".** Badania te przeprowadzono w sposób poprawny, a ich treść została wyraźnie ukierunkowana na ujawnienie podstawowych problemów funkcjonowania zespołów realizujących projekty filmowe oraz identyfikację czynników warunkujących ich sukces. Wątek metodyczny zasygnalizowany w opisie metodyki badań na 99 stronie rozprawy w formie deklaracji , że celem badań było dokonanie oceny „ dotychczasowego zastosowania metodyk zarządzania projektem w branży filmowej i ich efektywności", został potraktowany dość marginalnie. Jego ślad można zauważyć w analizie wyników badań nad poziomem wykorzystania wybranych narzędzi w pracy nad projektem filmowym(s .136-143). Przyjęcie założenia , że upowszechnienie zwinnych metod w zarządzaniu projektem filmowym przyczyni się do eliminacji problemów sprawnego funkcjonowania zespołów projektowych oraz osiągnięcia sukcesu projektu ,może być podstawą do uznania celowości badań , których

wyniki zostały przedstawione w trzecim rozdziale rozprawy. Uważam , że we wstępnym opisie metodyki badań własnych nie została uwzględniona problematyka sukcesu projektu filmowego oraz problemów funkcjonowania zespołu projektowego , których rozwiązanie warunkuje jego osiągnięcie. Czytelnik rozprawy może w związku z tym czuć się zawiedziony , jeżeli treść rozdziału trzeciego odniesie do zapowiedzi określających cel badań (s. 99) , w których jest mowa o ocenie dotychczasowego wykorzystania metodyk zarządzania projektem w branży filmowej oraz czynników wpływających na proces wdrażania zwinnych metod w zarządzaniu projektem filmowym. Biorąc jednak pod uwagę treść wcześniej sformułowanego przeze mnie założenia , uważam , że uzyskane przez Doktorantkę wyniki badań uzasadniają potrzebę wdrożenia zwinnych metod zarządzania projektem i opracowania koncepcji realizacji tego procesu. Uważam również , że interesujące wyniki badań dotyczące definiowania sukcesu projektu filmowego oraz ich interpretacja , są luźno powiązane z zasadniczym nurtem rozważań dotyczącym określenia możliwości wykorzystania zwinnych metodyk zarządzania w tego rodzaju projektach. Bardziej przydatne w tym względzie są wybrane rezultaty badań odnoszące się do doboru członków zespołu projektowego oraz funkcjonowania zespołów filmowych. Mam tu na uwadze te wyniki badań , które co do ich treści można powiązać z brzmieniem hipotez H2 , H3 i H4.Biorąc pod uwagę hipotezę H2 , że „ osoby związane z z produkcją filmową w niewielkim stopniu wykorzystują narzędzia i techniki wspomagające zarządzanie projektem" , należy stwierdzić jej potwierdzenie wynikami badań odnoszących się do wykorzystania oprogramowania wspierającego decyzje reżyserów i operatorów , metod wspomagających zarządzania projektem(SWOT, MCDM) czy też poprawiających komunikację wewnętrzną w zespołach projektowych oraz zmniejszających ilości występujących w nich konfliktów. Optymistyczny charakter mają wyniki badań potwierdzające słuszność hipotezy H3 , według której „ projekty filmowe są realizowane przez zespoły , dla których deklarowane wartości są zgodne z wartościami stanowiącymi także fundament zwinnego zarządzania projektem , zwłaszcza takie jak zaufanie , dobre relacje w zespole". Przedstawione w tabeli 15 na s.127 uwarunkowania skutecznego funkcjonowania zespołu filmowego potwierdzają słuszność mojej oceny odnoszącej się do charakteru hipotezy H3. Moją uwagę w analizie zaprezentowanych wyników badań empirycznych , zwrócił fakt szczególnego preferowania przez badanych ważności ludzi i relacji oraz konieczności szybkiego reagowania na zmiany w procesie realizacji projektu filmowego. Stanowi to dobry prognostyk dla powodzenia zwinnych metod zarządzania w tej tak kreatywnej branży. Na potrzebę wprowadzenia zmian w „ miękkiej" sferze zarządzania projektem filmowym wskazują wyniki badań potwierdzające słuszność hipotezy H4 według której „ obecna praktyka realizacji projektów filmowych zawiera elementy- czynniki , które negatywnie oddziałują na możliwe wdrożenie zwinnych metodyk zarządzania projektami , takich jak np. konflikty na planie filmowym, brak uczenia się członków zespołu". Rezultaty obszernych badań zaprezentowane w tabeli 22 (s.145) oraz w załączniku nr 7(s.225) mogą być istotnym wsparciem merytorycznym decyzji w zakresie wyboru zmian w sposobie funkcjonowania zespołów realizujących projekty filmowe . Pomimo ujawnionych w recenzji uchybień w treści trzeciego rozdziału , zaprezentowane w

nim wyniki badań i ich interpretacja w znaczący sposób wypełniają lukę wiedzy w zakresie kluczowych problemów funkcjonowania zespołów projektowych działających w sferze produkcji filmowej i stanowią solidną podstawę do sformułowania zaproponowanej w czwartym rozdziale rozprawy koncepcji wdrożenia zwinnych metodyk zarządzania projektem filmowym.

Treść czwartego rozdziału zatytułowanego „ **Koncepcja wdrożenia metodyk zwinnych zarządzania projektem w celu usprawnienia zarządzania projektem filmowym"** jest ukoronowaniem wysiłku badawczego Doktorantki . Przedstawiona w nim koncepcja zarządzania projektem filmowym z wykorzystaniem zwinnych metodyk jest oryginalnym osiągnięciem badawczym , a w jej treści można zauważyć wpływy metodyki SCRUM , która zgodnie z zamierzeniami jej twórców K. Schwabera i J. Sutherlanda miała pomóc organizacjom zmagającym się z dużymi i skomplikowanymi projektami programistycznymi. Sformułowane przez tych badaczy fundamentalne zasady stały się z czasem podstawą zwinnych metodyk , których wykorzystanie stało się narzędziem usprawnienia procesów zarządzania projektami o bardzo różnym charakterze. Opracowując autorską koncepcję wdrożenia zwinnych metodyk zarządzania projektem filmowym Doktorantka podążała dobrym tropem badawczym , który w pełni odpowiadał jego organicznym właściwościom ujawnionym w treści rozprawy. Wśród wielu zidentyfikowanych w pracy cech tego projektu kluczowy charakter mają : jego duża złożoność , znaczna niepewność jakości produktu projektu , oraz duże natężenia ryzyka towarzyszącego jego realizacji. Mamy w tym przypadku do czynienia z bardzo skomplikowanym systemem. Proces realizacji projektu filmowego ma długotrwały charakter i podlega ciągłym zmianom. W tych warunkach planowanie staje niezwykle trudnym zadaniem , a szczególnych walorów nabiera metodyka SCRUM , która wykazuje przewagę nad procesami kaskadowymi. Zaproponowana przez Doktorantkę koncepcja zarządzania projektem filmowym z wykorzystaniem zwinnych metodyk ma duże walory aplikacyjne , a sukces praktycznego jej respektowania został zabezpieczony przez określenie niezbędnych warunków jego osiągnięcia. Tkwią one w odpowiedniej treści ról członków ekipy filmowej , zapewnieniu skutecznej komunikacji w zespole , wykorzystaniu rejestru produktowego(*Product Backlog*) , stałej weryfikacji wartości dostarczanej w projekcie , oraz konsekwentnym przestrzeganiu zasad zwinnego zarządzania projektem. Perspektywa wykorzystania opracowanej przez Doktorantkę koncepcji jest zachęcająca , zwłaszcza jeśli weźmie pod uwagę zbiór korzyści z tym związanych , które zostały ujawnione na s.179 rozprawy (tabela 32). Potwierdzeniem odpowiedzialnego podejścia Autorki do zapewnienia skutecznego wdrożenia zwinnych metodyk w zarządzaniu projektami filmowymi jest ujawnienie barier ich aplikacji. W odniesieniu do części tych barier zostały również zaproponowane możliwości ich eliminacji.

Całość wywodów zawartych w rozprawie została w zwięzły i komunikatywny sposób zreasumowana w jej końcowej części zatytułowanej „ **Podsumowanie , wnioski i kierunki dalszych badań**". Zawiera ona nie tylko przypomnienie celu rozprawy i wcześniej sformułowanych hipotez , ale również przekonywującą argumentację ich słuszności

wynikającej z wyników przeprowadzonych badań empirycznych , studiów literaturowych i inwencji Autorki . Twórcze refleksje przedstawione w podsumowaniu są pełne obiektywizmu i troski o prawidłowe wdrożenie zwinnych metodyk w tak trudnej i dynamicznej branży jaką jest produkcja filmowa. Respektowanie wynikających z w nich wskazań może zapobiec zwiększeniu kosztów projektu filmowego oraz obniżeniu motywacji członków zespołu projektowego . Na wysoką ocenę zasługują sugestie Doktorantki dotyczące kierunków dalszych badań nad upowszechnieniem zwinnych metodyk w zarządzaniu projektami filmowymi oraz pogłębionej weryfikacji czynników sukcesu tego złożonego procesu , który pozostaje pod silną presją zmian technicznych i technologicznych zachodzących w sektorze produkcji filmów.

4. Ocena końcowa

Recenzowana rozprawa doktorska zasługuje na pozytywną ocenę. Pełna realizacja celu pracy , pozytywna weryfikacja hipotez badawczych osiągnięta dzięki trafnie dobranym metodom twórczych dociekań oraz wzbogacające teorię i praktykę zarządzania projektami wyniki badań i wynikające z nich propozycje zmian , stanowią uzasadnienie pozytywnej oceny recenzowanej pracy. Jej treść ma nowatorski charakter i w znaczący sposób wypełnia lukę wiedzy w obszarze zarządzania projektami filmowymi nie tylko w odniesieniu do polskiej kinematografii , ale również w wymiarze międzynarodowym. Wykorzystanie twórczego dorobku zaprezentowanego w recenzowanej rozprawie może być bodźcem do szerszego upowszechnienia zwinnych metodyk w zarządzaniu projektami filmowymi i stwarza solidne podstawy do dalszych badań nad rozwojem ich zastosowań. Gwarancją tego są przedstawione w pracy rekomendacje merytoryczne i praktyczne. Ich treść potwierdza wkład Autorki rozprawy do wzbogacenia wiedzy o zarządzaniu projektami i dużą użyteczność praktyczną osiągniętych wyników badawczych. Praca zasługuje ze względu na swój nowatorski charakter na szersze upowszechnienie wśród producentów filmowych , kierowników produkcji ,reżyserów oraz pozostałych osób uczestniczących w twórczym procesie realizacji projektu filmowego. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenia oświadczam, że zrecenzowana rozprawa doktorska pt **„Współczesne metody zarządzania projektem filmowym",** napisana przez mgr Małgorzatę Kotlińską, spełnia wymogi określone w Ustawie o Stopniach i Tytule Naukowym , może być podstawą ubiegania się o stopień doktora w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i powinna być dopuszczona do publicznej obrony